

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра педагогіки та суспільних наук

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Інклюзивна педагогіка»
на 2024-2025 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	Освітні, педагогічні науки
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта
Ступінь вищої освіти	Магістр

ПБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Шара Світлана Олексіївна
к.пед.н, доцент
доцент кафедри педагогіки та суспільних наук

Контактний телефон	+380501778478
Електронна адреса	sv.shara.puet@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Ознайомлення студентів магістратури із сутністю, завданнями та практичним втіленням інклюзивної освіти; підготовка майбутніх викладачів до професійної діяльності у системі інклюзивної освіти. Навчальна дисципліна спрямована на ознайомлення студентів з сучасними проблемами інклюзивної освіти, формування вміння самостійно аналізувати та співставляти сучасні моделі інклюзивної освіти; застосовувати різноманітні педагогічні технології навчання людей із особливими освітніми потребами.
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та семінарські заняття в аудиторії та виїзні, майстер-класи в комп'ютерному класі, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; виконання та захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; розв'язання ситуаційних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; самостійна робота; тестування; поточна модульна робота. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з дисциплін циклу професійно-орієнтованої гуманітарної підготовки, комп'ютерної грамотності.
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
ПРН-1. набувати спеціалізовані концептуальні знання на рівні досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема, в контексті дослідницької роботи	ЗК-1. Здатність до набуття спеціалізованих концептуальних знань на рівні досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема, в контексті дослідницької роботи.
ПРН-2. критично осмислювати проблеми	ЗК-2. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та /або професійній діяльності та на межі предметних галузей. ЗК-3. Здатність до розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>у навчанні та /або професійній діяльності та на межі предметних галузей</p> <p>ПРН-3. розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог</p> <p>ПРН-4. провадити дослідницьку та/або інноваційну діяльність</p> <p>ПРН-7. управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>ПРН-8. приймати рішення в складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування</p> <p>ПРН 13. Організувати освітній процес в умовах інклюзивного навчання.</p> <p>ПРН 18. Володіти навичками організації ефективної комунікації в процесі управління/професійної діяльності, демонструвати вміння взаємодіяти з суб'єктами освітнього процесу/зацікавленими особами та впливати на їх поведінку для створення сприятливого соціально-психологічного комунікативного середовища.</p> <p>ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності. Розвинути базові softskills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, формування власної думки та прийняття рішень.</p>	<p>інформації та суперечливих вимог</p> <p>ЗК-4. Здатність до провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності</p> <p>ЗК-7. Здатність до управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>ЗК-10. Володіння комп'ютерною та інформаційною культурою, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі</p> <p>ЗК-12. Здатність проводити дослідження на різних рівнях та брати участь у всеукраїнських і міжнародних дослідницьких колективах</p> <p>СК-2. Професійна самоосвіта, особистісне зростання, проєктування подальших освітніх траєкторій</p> <p>СК-5. Визначення стану та потенціалу системи освіти навчального закладу</p> <p>СК-8. Проєктування змісту освіти і змісту навчання за рівнями національної рамки кваліфікацій</p> <p>СК-9. Проєктування освітніх програм та індивідуальних освітніх траєкторій</p> <p>СК-10. Проєктування освітнього середовища, що забезпечує якість освітнього процесу</p> <p>ФК 10 – здатність працювати в галузевому/міжгалузевому/соціальному контексті. Ефективна взаємодія з педагогічними працівниками, співпраця з нефахівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей), з батьківською спільнотою, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.</p> <p>ЗК 2 – цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здійснювати професійну діяльність за принципами толерантності, безоціночності іншої особистості, мирного співіснування суб'єктів діяльності.</p> <p>ЗК 3 – здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. Проявляти ініціативу, пропонувати ідеї/гіпотези та організувати діяльність щодо їх доведення, приймати обґрунтовані рішення та нести за них соціальну, етичну відповідальність.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Змістовий модуль 1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи		
Тема 1. Державно-громадське управління інклюзивною освітою	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Підготуватися до дискусії на тему «Роль громадських об'єднань у розвитку інклюзивної освіти».
Тема 2. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства.	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання практичного завдання: «Основні напрями діяльності педагога». Розв'язання ситуативних завдань.

Тема 3. Методологічна основа інклюзивної педагогіки	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання практичного завдання: «Культура інклюзивності». Розв'язання ситуаційних завдань.
Змістовий модуль 2. Організаційно-педагогічні умови партнерської взаємодії закладі освіти		
Тема 4. Розвиток інклюзивної компетентності педагогічних працівників	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі. Колективний майндмепінг «Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища».	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Виконання практичного завдання: «Зарубіжний досвід упровадження інклюзивної педагогіки». Розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 5 Методика навчання в інклюзивному освітньому середовищі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі.	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Розробка сучасного навчально-методичного комплексу дисципліни. Розв'язання ситуаційних завдань.
Тема 6 Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування з теми в дистанційному курсі. Вийзне заняття «».	Підготовка доповіді або презентації за темою семінару. Робота в комп'ютерному класі: виконання практичного завдання «Технології дистанційного, змішаного, мобільного навчання». Розв'язання ситуаційних завдань.

Інформаційні джерела

1. Кравченко О. О., Міщенко М. С., Левченко Н. В., Резніченко І.Г. та ін. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії : монографія / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 144 с.(протокол № 15 від 26 червня 2020 року).
2. Iryna Reznichenko, Valentyna Pisiak. Excursion as a form of inclusive tourism for primary schoolchildren with special educational needs. Social and educational services for children with disabilities: history, theory and practice: joint monograph. Drukarnia harit, Cześćochowa (Poland). 2021. s. 151–161.
3. Кравченко О. О. , Міщенко М. С. , Резніченко І. Г. та ін. Соціальна інклюзія дистанційного освітнього процесу : навч.-метод. довідник / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Київ : Компринт, 2021. 173 с.
4. Резніченко І., Ковалик М. Використання садотерапії у роботі з дітьми та молоддю з особливими освітніми потребами. Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету. Умань, 2021. Вип.1. С. 36–45.
5. Резніченко І., Коломієць Н. Моніторинг ефективності освітнього процесу в умовах дистанційного навчання. Проблеми підготовки сучасного вчителя: збірник наукових праць. Умань, Вип. 1(23), 2021. С.86-98
6. Інноваційні технології в діяльності інклюзивно-ресурсного центру: метод. посіб. / авт. кол. за. ред. А. Г. Обухівської, Т. Д. Ілляшенко. – Київ: УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2019. – 228 с.
7. Колупаєва А.А. Інклюзивне навчання: вибір батьків. / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. – К.: Літера ЛГД, 2019. – 56 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.

Положення про організацію освітнього процесу

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-procesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvity-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf> .

Положення про повторне навчання

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність»; списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі занять.

В ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf

Положення про академічну доброчесність

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrochesnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannya-vypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf> .

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf .

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>;

інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта)

<https://puet.edu.ua/ineformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій

<https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену

https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidcontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції

<https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба:

<http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .

Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/> Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 26 балів; обговорення матеріалу занять – тах 5 балів; виконання навчальних завдань – тах 6 балів; завдання самостійної роботи – тах 5 балів; тестування – тах 5 балів; поточна модульна робота – тах 5 балів.	30
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять: лекції – тах 4 бали; захист домашнього завдання – тах 26 балів; обговорення матеріалу занять – тах = 5 балів; виконання навчальних завдань – тах = 6 балів; завдання самостійної роботи – тах = 5 балів; тестування – тах = 5 балів; поточна модульна робота – тах 5 балів	30
Екзамен	40
Разом	100

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання та складання екзамену

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни